Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

►**B**

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 44/2001

af 22. december 2000

om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område

(EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
►**M1**	Kommissionens forordning (EF) nr. 1496/2002 af 21. august 2002	L 225	13	22.8.2002
►**M2**	Kommissionens forordning (EF) nr. 1937/2004 af 9. november 2004	L 334	3	10.11.2004
►**M3**	Kommissionens forordning (EF) nr. 2245/2004 af 27. december 2004	L 381	10	28.12.2004
►**M4**	Rådets forordning (EF) nr. 1791/2006 af 20. november 2006	L 363	1	20.12.2006

Ændret ved:

►**A1**	Akt vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union	L 236	33	23.9.2003

Berigtiget ved:

►**C1** Berigtigelse, EFT L 307 af 24.11.2001, s. 28 (44/2001)

▼B

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 44/2001

af 22. december 2000

om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 61, litra c), og artikel 67, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ([1]),

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ([2]),

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ([3]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Fællesskabet har sat sig som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hvor der er fri bevægelighed for personer. Med henblik på gradvis at indføre et sådant område bør Fællesskabet bl.a. vedtage de foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål, der er nødvendige for det indre markeds funktion.

(2) Visse forskelle mellem de nationale regler for retternes kompetence og for anerkendelse af retsafgørelser virker hæmmende for det indre markeds funktion. Det er tvingende nødvendigt at vedtage bestemmelser, der kan gøre reglerne for retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område ensartede og forenkle formaliteterne med henblik på en hurtig og enkel anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser truffet i medlemsstater, der er bundet af denne forordning.

(3) Dette område falder ind under samarbejdet om civilretlige spørgsmål efter traktatens artikel 65.

(4) Denne forordning er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet som fastsat i traktatens artikel 5. Dens mål kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan. Den begrænser sig til det nødvendige minimum for at nå disse mål og går ikke ud over, hvad der er nødvendigt herfor.

(5) Medlemsstaterne indgik den 27. september 1968 på grundlag af traktatens artikel 293, fjerde led, Bruxelles-konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, senere ændret ved konventionerne om nye medlemsstaters tiltrædelse af denne konvention (i det følgende benævnt »Bruxelles-konventionen«) ([4]). Den 16. september 1988 indgik medlemsstaterne og EFTA-staterne Lugano-konventionen om retternes kompetence og om

([1]) EFT C 376 af 28.12.1999, s. 1.
([2]) Udtalelse afgivet den 21.9.2000 (endnu ikke offentliggjort i EFT).
([3]) EFT C 117 af 26.4.2000, s. 6.
([4]) EFT L 299 af 31.12.1972, s. 32 (dansk udgave i EFT L 304 af 30.10.1978, s. 17).
EFT L 304 af 30.10.1978, s. 1.
EFT L 388 af 31.12.1982, s. 1.
EFT L 285 af 3.10.1989, s. 1.
EFT C 15 af 15.1.1997, s. 1.
Se konsolideret udgave i EFT C 27 af 26.1.1998, s. 1.

▼B

fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, som er en parallelkonvention til Bruxelles-konventionen af 1968. Disse to konventioner har været genstand for en revision, og Rådet har godkendt indholdet af den reviderede tekst. Kontinuiteten i forhold til de resultater, der blev opnået ved denne revision, bør sikres.

(6) For at virkeliggøre målet om fri bevægelighed for retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område er det nødvendigt og hensigtsmæssigt, at reglerne for retternes kompetence og for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser fastlægges i en bindende og umiddelbart gældende fællesskabsretsakt.

(7) Denne forordnings materielle anvendelsesområde skal omfatte alle de vigtigste spørgsmål på det civil- og handelsretlige område, bortset fra visse velafgrænsede delområder.

(8) Sager, der er omfattet af denne forordning, skal have en tilknytning til de medlemsstaters område, der er bundet af denne forordning. De fælles regler for retternes kompetence bør derfor principielt anvendes, når sagsøgte har bopæl på en af disse medlemsstaters område.

(9) En sagsøgt, der ikke har bopæl på en medlemsstats område, er som hovedregel underlagt de nationale kompetenceregler, der gælder på den medlemsstats område, hvor sagen er anlagt, og en sagsøgt med bopæl på en medlemsstats område, der ikke er bundet af denne forordning, skal fortsat være underlagt Bruxelleskonventionens regler.

(10) Med henblik på den frie bevægelighed for retsafgørelser skal retsafgørelser truffet i en medlemsstat, der er bundet af denne forordning, anerkendes og fuldbyrdes i en anden medlemsstat, der er bundet af denne forordning, selv når domsskyldneren har bopæl på et tredjelands område.

(11) Kompetencereglerne bør frembyde en høj grad af forudsigelighed og være baseret på sagsøgtes bopæl som det principielle kriterium, og dette kompetencekriterium bør altid kunne gøres gældende, undtagen i enkelte velafgrænsede tilfælde, hvor det på grund af sagens genstand eller af hensyn til parternes aftalefrihed er berettiget at lægge et andet tilknytningsmoment til grund. For at gøre de fælles regler mere gennemsigtige og undgå kompetencekonflikter bør juridiske personers bopæl defineres selvstændigt.

(12) Som kompetencekriterium bør sagsøgtes bopæl suppleres med alternative kriterier baseret på en sags nære tilknytning til en bestemt ret eller på hensynet til god retspleje.

(13) For forsikringsaftaler, forbrugeraftaler og arbejdsaftaler er det ønskeligt at beskytte den svage part ved hjælp af kompetenceregler, der er gunstigere for denne parts interesser end de almindelige kompetenceregler.

(14) Friheden til at indgå aftaler om værneting for parter i andre aftaler end forsikrings-, forbruger- og arbejdsaftaler, hvor en sådan aftalefrihed bør være begrænset, skal respekteres, dog med forbehold af de bestemmelser om enekompetence, der er fastsat i denne forordning.

(15) Af hensyn til en harmonisk retspleje er det nødvendigt at mindske risikoen for parallelle retssager mest muligt og undgå, at der træffes indbyrdes uforenelige retsafgørelser i to medlemsstater. Der bør være en klar, effektiv mekanisme til at afgøre tilfælde af litispendens og indbyrdes sammenhængende krav og til at afhjælpe problemer som følge af forskellene mellem de enkelte medlemsstaters lovgivning med hensyn til, på hvilket tidspunkt en sag anses for anlagt. Med henblik på anvendelsen af denne forordning bør dette tidspunkt defineres selvstændigt.

▼B

(16) Den gensidige tillid til retsplejen inden for Fællesskabet gør det berettiget, at retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, automatisk anerkendes, uden at der stilles krav om en særlig procedure, medmindre anerkendelsen bestrides.

(17) Denne samme gensidige tillid gør det også berettiget at operere med en effektiv og hurtig procedure for at erklære en retsafgørelse, der er truffet i én medlemsstat, for eksigibel i en anden medlemsstat. Med henblik herpå bør en retsafgørelse erklæres for eksigibel næsten automatisk efter en simpel formel kontrol af de forelagte dokumenter, uden at retten på embeds vegne bør kunne påberåbe sig en af de i denne forordning anførte grunde til ikke at lade en retsafgørelse fuldbyrde.

(18) For at en sagsøgt skal kunne varetage sine interesser, bør han dog kunne appellere en afgørelse, der erklærer en retsafgørelse for eksigibel, ved en kontradiktorisk procedure, hvis han mener, at der foreligger en grund til ikke at fuldbyrde retsafgørelsen. Tilsvarende bør den, der har anmodet om at få en retsafgørelse erklæret for eksigibel, kunne appellere en afgørelse, der afslår eksigibilitet.

(19) Kontinuiteten mellem Bruxelles-konventionen og denne forordning bør sikres, og i den forbindelse bør der fastsættes overgangsbestemmelser. Samme kontinuitet bør gælde med hensyn til De Europæiske Fællesskabers Domstols fortolkning af Bruxelleskonventionen, og endvidere bør protokollen af 1971 ([1]) fortsat finde anvendelse på sager, der allerede er anlagt ved denne forordnings ikrafttræden.

(20) Det Forenede Kongerige og Irland har i medfør af artikel 3 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af denne forordning.

(21) Danmark deltager i henhold til artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ikke i vedtagelsen af denne forordning, og forordningen er derfor ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark.

(22) Da Bruxelles-konventionen gælder i forholdet mellem Danmark og de medlemsstater, der er bundet af denne forordning, finder Bruxelles-konventionen og protokollen af 1971 fortsat anvendelse mellem Danmark og de medlemsstater, der er bundet af denne forordning.

(23) Bruxelles-konventionen bør tillige fortsat finde anvendelse for så vidt angår de af medlemsstaternes territorier, som er omfattet af Bruxelles-konventionens geografiske anvendelsesområde, og som ikke er omfattet af denne forordning i medfør af traktatens artikel 299.

(24) Af konsekvenshensyn bør det tilsvarende fastsættes, at denne forordning ikke berører de regler for retternes kompetence og for anerkendelse af retsafgørelser, der er fastlagt i særlige fællesskabsretsakter.

([1]) EFT L 204 af 2.8.1975, s. 28 (dansk udgave i EFT L 304 af 30.10.1978, s. 31).
EFT L 304 af 30.10.1978, s. 1.
EFT L 388 af 31.12.1982, s. 1.
EFT L 285 af 3.10.1989, s. 1.
EFT C 15 af 15.1.1997, s. 1.
Se konsolideret udgave i EFT C 27 af 26.1.1998, s. 28.

▼B

(25) For at respektere medlemsstaternes internationale forpligtelser bør denne forordning ikke berøre de konventioner vedrørende særlige områder, som medlemsstaterne er parter i.

(26) Der bør i denne forordnings grundlæggende regler være en vis fleksibilitet for at tage hensyn til særlige procesregler i visse medlemsstater. Med henblik herpå bør nogle af bestemmelserne i den protokol, der er knyttet som bilag til Bruxelles-konventionen, indarbejdes i denne forordning.

(27) For at sikre en harmonisk overgang på visse områder, som er omfattet af særlige bestemmelser i den protokol, der er knyttet som bilag til Bruxelles-konventionen, bør der i denne forordning fastsættes bestemmelser, hvorved der i en overgangsperiode tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i visse medlemsstater.

(28) Kommissionen bør senest fem år efter denne forordnings ikrafttræden forelægge en rapport om forordningens anvendelse og om nødvendigt foreslå tilpasninger.

(29) Kommissionen bør ændre bilag I-IV vedrørende nationale kompetenceregler, retter og kompetente myndigheder samt appelmuligheder på grundlag af ændringer fremsendt af den berørte medlemsstat. Ændringer af bilag V og VI bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ([1]) —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

KAPITEL I

ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

1. Denne forordning finder anvendelse på det civil- og handelsretlige område, uanset domsmyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke spørgsmål vedrørende skat, told eller administrative anliggender.

2. Denne forordning finder ikke anvendelse på:

a) fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforholdet mellem ægtefæller samt arv efter loven eller testamente

b) konkurs, akkord og andre lignende ordninger

c) social sikring

d) voldgift.

3. I denne forordning forstås ved »medlemsstat« alle medlemsstater med undtagelse af Danmark.

([1]) EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

▼B

KAPITEL II

KOMPETENCE

Afdeling 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 2

1. Med forbehold af bestemmelserne i denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.

2. Personer, som ikke er statsborgere i den medlemsstat, på hvis område de har bopæl, er undergivet de kompetenceregler, der gælder for landets egne statsborgere.

Artikel 3

1. Personer, der har bopæl på en medlemsstats område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden medlemsstat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2-7.

2. I særdeleshed kan de nationale kompetenceregler, der er angivet i bilag I, ikke gøres gældende imod dem.

Artikel 4

1. Har en sagsøgt ikke bopæl på en medlemsstats område, afgøres retternes kompetence i hver enkelt medlemsstat efter medlemsstatens egen lovgivning, jf. dog artikel 22 og 23.

2. Over for en person, der ikke har bopæl på en medlemsstats område, kan enhver, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset sin nationalitet, i lighed med medlemsstatens egne statsborgere påberåbe sig de kompetenceregler, som gælder dér, herunder navnlig de regler, der er angivet i bilag I.

Afdeling 2

Specielle kompetenceregler

Artikel 5

En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat

1) a) i sager om kontraktforhold, ved retten på det sted, hvor den forpligtelse, der ligger til grund for sagen, er opfyldt eller skal opfyldes

   b) ved anvendelsen af denne bestemmelse, og medmindre andet er aftalt, er opfyldelsesstedet for den forpligtelse, der ligger til grund for sagen:

      — ved salg af varer, det sted i en medlemsstat, hvor varerne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret

      — ved levering af tjenesteydelser, det sted i en medlemsstat, hvor tjenesteydelserne i henhold til aftalen er blevet leveret eller skulle have været leveret

   c) er litra b) ikke relevant, finder litra a) anvendelse

▼B

2) i sager om underholdspligt, ved retten på det sted, hvor den berettigede har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted, eller, ved krav i forbindelse med en sag om en persons retlige status, ved den ret, der efter sin egen lovgivning er kompetent i sagen, medmindre denne kompetence alene støttes på en af parternes nationalitet

3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå

4) i sager, i hvilke der påstås erstatning eller genoprettelse af en tidligere tilstand i anledning af en strafbar handling, ved den ret, hvor straffesagen er anlagt, såfremt denne ret i henhold til sin egen lovgivning kan påkende borgerlige krav

5) i sager vedrørende driften af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed, ved retten på det sted, hvor virksomheden er beliggende

6) i sin egenskab af stifter af en *trust*, *trustee* eller begunstiget ved en *trust* oprettet enten i henhold til loven eller skriftligt eller ved en mundtlig aftale, der er bekræftet skriftligt, ved retterne i den medlemsstat, på hvis område trusten har bopæl

7) i sager om indsigelse mod betaling af den bjærgeløn, der forlanges for bjærgning, som er kommet en skibsladning eller fragt til gode, ved den ret, i hvis retskreds der i den nævnte ladning eller i den dertil knyttede fragt:

   a) er gjort arrest for at sikre sådan betaling, eller

   b) kunne have været gjort arrest, men hvor der er ydet kaution eller stillet anden sikkerhed

   denne bestemmelse finder kun anvendelse, såfremt det gøres gældende, at sagsøgte har rettigheder i den nævnte skibsladning eller fragt, eller at han på bjærgningstidspunktet havde sådanne rettigheder.

Artikel 6

En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan endvidere sagsøges:

1) såfremt der er flere sagsøgte, ved retten i den retskreds, hvor en af de sagsøgte har bopæl, forudsat at kravene er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig

2) når der er tale om krav mod den pågældende som tredjemand, ved den ret, hvor den oprindelige sag er anlagt, medmindre denne kun er anlagt for at unddrage den pågældende det værneting, der ville være kompetent i hans sag

3) når der er tale om et modkrav, der udspringer af den samme aftale eller det samme forhold, som hovedkravet støttes på, ved den ret, hvor sagen om hovedkravet er anlagt

4) i sager om kontraktforhold, såfremt sagen kan forenes med en sag om rettigheder over fast ejendom mod samme sagsøgte, ved retten i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende.

Artikel 7

Hvis en ret i en medlemsstat i henhold til denne forordning har kompetence til at afgøre sager om ansvar i forbindelse med brugen eller driften af et skib, har denne ret eller enhver anden ret, som i henhold til den interne lovgivning i den pågældende medlemsstat træder i stedet for førstnævnte ret, også kompetence til at afgøre krav om begrænsning af dette ansvar.

▼B

Afdeling 3

Kompetence i forsikringssager

Artikel 8

I forsikringssager afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

Artikel 9

1. En forsikringsgiver, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges:

a) ved retterne i den medlemsstat, på hvis område han har bopæl, eller

b) i en anden medlemsstat, i tilfælde, hvor sagen anlægges af forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede, ved retten på det sted, hvor sagsøger har bopæl, eller

c) såfremt det drejer sig om en coassurandør, ved den ret i en medlemsstat, ved hvilken der er anlagt sag mod den ledende assurandør.

2. Har forsikringsgiveren ikke bopæl på en medlemsstats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en medlemsstat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne medlemsstats område.

Artikel 10

I sager om ansvarsforsikring eller forsikring af fast ejendom kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået. Det samme gælder, når fast ejendom og løsøre er omfattet af samme forsikringsaftale og er genstand for samme skadestilfælde.

Artikel 11

1. I sager om ansvarsforsikring kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved den ret, hvor skadelidte har anlagt sag mod den sikrede, såfremt den lovgivning, der gælder for denne ret, indeholder hjemmel dertil.

2. Artikel 8, 9 og 10 finder anvendelse i tilfælde, hvor skadelidte anlægger sag direkte mod forsikringsgiveren, såfremt der er hjemmel for et direkte sagsanlæg.

3. Såfremt lovgivningen om et sådant direkte sagsanlæg indeholder hjemmel til at inddrage forsikringstageren eller den sikrede i sagen, er den samme ret også kompetent i forhold til disse personer.

Artikel 12

1. En forsikringsgiver kan kun anlægge sag ved retterne i den medlemsstat, på hvis område sagsøgte har bopæl, hvad enten sagsøgte er forsikringstager, sikret eller begunstiget, jf. dog artikel 11, stk. 3.

2. Denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med denne afdeling.

▼B

Artikel 13

Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

1) der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller

2) der giver forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller

3) der er indgået mellem en forsikringstager og en forsikringsgiver, som på tidspunktet for forsikringsaftalens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted på samme medlemsstats område, med det formål, at retterne i denne stat skal være kompetente også i tilfælde af, at skadetilføjelsen er foregået i udlandet, medmindre en sådan aftale om værneting ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende medlemsstat, eller

4) der er indgået af en forsikringstager, som ikke har bopæl på en medlemsstats område, medmindre det drejer sig om en lovpligtig forsikring eller en forsikring vedrørende en fast ejendom, som er beliggende på en medlemsstats område, eller

5) der vedrører en forsikringsaftale, som dækker en eller flere af de i artikel 14 nævnte risici.

Artikel 14

De i artikel 13, nr. 5, omhandlede risici er følgende:

1) enhver skade

   a) på søgående skibe, på offshore-anlæg og anlæg i rum sø eller på luftfartøjer, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med anvendelse til erhvervsmæssige formål af disse skibe, anlæg og luftfartøjer

   b) på gods bortset fra passagerers bagage, når forsendelsen sker helt eller delvis som transport med nævnte skibe eller luftfartøjer

2) ethvert ansvar, bortset fra ansvar for fysisk skade på passagerer eller for skade på disses bagage

   a) hidrørende fra brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1, litra a), med hensyn til luftfartøjer dog kun for så vidt lovgivningen i den medlemsstat, i hvilken luftfartøjet er registreret, ikke forbyder aftaler om værneting ved forsikring af sådanne risici

   b) for skade forårsaget af gods under transport som anført i nr. 1, litra b)

3) ethvert økonomisk tab i forbindelse med brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1, litra a), navnlig tab af fragt eller befragtningsindtægter

4) enhver risiko i forbindelse med en af de i nr. 1-3 nævnte risici

5) uanset nr. 1-4, alle store risici som defineret i Rådets direktiv 73/239/EØF ([1]), som ændret ved direktiv 88/357/EØF ([2]) og direktiv 90/618/EØF ([3]), med eventuelle senere ændringer.

([1]) EFT L 228 af 16.8.1973, s. 3. Direktivet er senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/26/EF (EFT L 181 af 20.7.2000, s. 65).
([2]) EFT L 172 af 4.7.1988, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 2000/26/EF.
([3]) EFT L 330 af 29.11.1990, s. 44.

▼B

Afdeling 4

Kompetence i sager om forbrugeraftaler

Artikel 15

1. I sager om aftaler indgået af en person (forbrugeren) med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virksomhed, afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, nr. 5:

a) når sagen vedrører køb af løsøregenstande, hvor købesummen skal betales i rater

b) når sagen vedrører lån, der skal tilbagebetales i rater, eller andre kreditdispositioner, som er bestemt til finansiering af køb af sådanne genstande

c) i alle andre tilfælde, når aftalen er indgået med en person, der udøver erhvervsmæssig virksomhed i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, eller på en hvilken som helst måde retter sådan virksomhed mod denne medlemsstat eller mod flere stater inklusive denne medlemsstat, og aftalen er omfattet af den pågældende virksomhed.

2. Har forbrugerens medkontrahent ikke bopæl på en medlemsstats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en medlemsstat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne medlemsstats område.

3. Denne afdeling finder ikke anvendelse på transportaftaler, bortset fra aftaler, hvorved der for en samlet pris ydes en kombination af rejse og ophold.

Artikel 16

1. Sager, som en forbruger agter at rejse mod sin medkontrahent, kan anlægges enten ved retterne i den medlemsstat, på hvis område medkontrahenten har bopæl, eller ved retten på det sted, hvor forbrugeren har bopæl.

2. Sager, som agtes rejst mod forbrugeren af forbrugerens medkontrahent, kan kun anlægges ved retterne i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

3. Denne artikel berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med denne afdeling.

Artikel 17

Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

1) der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller

2) der giver forbrugeren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller

3) der er indgået mellem en forbruger og hans medkontrahent, som på tidspunktet for forbrugeraftalens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted på samme medlemsstats område, og tillægger retterne i denne medlemsstat kompetence, medmindre en sådan aftale om værneting ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende medlemsstat.

▼B

Afdeling 5

Kompetence i sager om individuelle arbejdsaftaler

Artikel 18

1. I sager om individuelle arbejdsaftaler afgøres kompetencen efter denne afdeling, jf. dog artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

2. Har arbejdsgiveren ikke bopæl på en medlemsstats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en medlemsstat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne medlemsstats område.

Artikel 19

En arbejdsgiver, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges:

1) ved retterne i den medlemsstat, på hvis område han har bopæl, eller

2) i en anden medlemsstat:

   a) ved retten på det sted, hvor arbejdstageren sædvanligvis udfører sit arbejde, eller ved retten på det sidste sted, hvor han sædvanligvis udførte sit arbejde, eller

   b) såfremt arbejdstageren ikke sædvanligvis udfører eller udførte sit arbejde i et bestemt land, ved retten på det sted, hvor den virksomhed, som har antaget arbejdstageren, er eller var beliggende.

Artikel 20

1. En arbejdsgiver kan kun anlægge sag ved retterne i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren har bopæl.

2. Denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modkrav ved den ret, der behandler hovedkravet i overensstemmelse med denne afdeling.

Artikel 21

Denne afdeling kan kun fraviges ved en aftale om værneting:

1) der er indgået, efter at tvisten er opstået, eller

2) der giver arbejdstageren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling.

Afdeling 6

Enekompetence

Artikel 22

Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

1) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende.

   I sager om leje- og forpagtningsaftaler vedrørende fast ejendom, der er indgået med henblik på midlertidig privat brug for et tidsrum af højst seks på hinanden følgende måneder, er dog også retterne i den medlemsstat, på hvis område sagsøgte har bopæl, kompetente, under

▼B

forudsætning af, at lejer eller forpagter er en fysisk person, og at ejer og lejer eller forpagter har bopæl på samme medlemsstats område

2) i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber og andre juridiske personer, der har deres hjemsted på en medlemsstats område, eller om gyldighed af beslutninger truffet af disses organer, retterne i den pågældende medlemsstat. Ved afgørelsen af, hvor dette hjemsted er beliggende, skal retten anvende de internationalprivatretlige regler, som gælder for den

3) i sager om gyldigheden af indførelsen i offentlige registre, retterne i den medlemsstat, på hvis område registrene føres

4) i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, design samt andre lignende rettigheder, der forudsætter deponering eller registrering, retterne i den medlemsstat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge en fællesskabsretsakt eller en international konvention anses for at være foretaget.

   Med forbehold af den kompetence, der i henhold til konventionen om meddelelse af europæiske patenter, undertegnet i München den 5. oktober 1973, er tillagt Den Europæiske Patentmyndighed, har retterne i hver medlemsstat, uanset parternes bopæl, enekompetence for så vidt angår registreringen og gyldigheden af et europæisk patent, der er meddelt for denne medlemsstat

5) i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den medlemsstat, på hvis område fuldbyrdelsesstedet er beliggende.

Afdeling 7

Aftaler om værneting

Artikel 23

1. Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst en af dem har bopæl på en medlemsstats område, har aftalt, at en ret eller retterne i en medlemsstat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er denne ret eller retterne i den pågældende medlemsstat kompetente. Medmindre parterne har aftalt andet, er denne ret eller disse retter enekompetente. En sådan aftale om værneting skal være indgået:

a) skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse, eller

b) i en form, der er i overensstemmelse med den skik og brug, som parterne følger i deres indbyrdes forhold, eller

c) inden for international handel, i en form, der er i overensstemmelse med en sædvane, som parterne har eller burde have kendskab til, og som inden for sådan handel er almindelig kendt og regelmæssigt fulgt af parter i aftaler af samme type inden for den pågældende handelsbranche.

2. Med »skriftligt« sidestilles enhver elektronisk meddelelse, som varigt dokumenterer aftalen om værneting.

3. Såfremt en sådan aftale om værneting er indgået af parter, hvoraf ingen har bopæl på en medlemsstats område, kan retterne i de øvrige medlemsstater ikke påkende tvisten, så længe den eller de udpegede retter ikke har erklæret sig inkompetente.

4. Den eller de retter i en medlemsstat, som har fået tillagt kompetence i henhold til et dokument om oprettelse af en *trust*, har enekompetence i sager mod en stifter af en *trust*, en *trustee* eller en ved en *trust* begunstiget person, såfremt det drejer sig om forholdet mellem disse personer eller om deres rettigheder og pligter inden for trustens rammer.

▼B

5. Aftaler om værneting samt tilsvarende bestemmelser i et dokument om oprettelse af en *trust* er ugyldige, såfremt de er i modstrid med artikel 13, 17 og 21 eller udelukker kompetencen for de retter, som i medfør af artikel 22 er enekompetente.

Artikel 24

For så vidt en ret i en medlemsstat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne forordning, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Denne regel finder ikke anvendelse, såfremt sagsøgte giver møde for at bestride rettens kompetence, eller såfremt en anden ret i medfør af artikel 22 er enekompetent.

Afdeling 8

Prøvelse af kompetencen og af sagens antagelse til påkendelse

Artikel 25

En ret i en medlemsstat, for hvilken der som det væsentligste indbringes en retstvist, der i medfør af artikel 22 henhører under en i en anden medlemsstat beliggende rets enekompetence, skal på embeds vegne erklære sig inkompetent.

Artikel 26

1. Såfremt en person, der har bopæl på en medlemsstats område, sagsøges ved en ret i en anden medlemsstat, men ikke giver møde, erklærer den pågældende ret sig på embeds vegne inkompetent, hvis den ikke er kompetent efter reglerne i denne forordning.

2. Retten udsætter sagen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet.

3. Artikel 19 i Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 af 29. maj 2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager ([1]) anvendes i stedet for stk. 2, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes fra én medlemsstat til en anden i medfør af nævnte forordning.

4. Finder forordning (EF) nr. 1348/2000 ikke anvendelse, anvendes artikel 15 i Haagerkonventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål, såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal fremsendes i medfør af nævnte konvention.

Afdeling 9

Litispendens og indbyrdes sammenhængende krav

Artikel 27

1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen

([1]) EFT L 160 af 30.6.2000, s. 37.

▼B

først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået.

2. Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Artikel 28

1. Såfremt sager vedrørende krav, som er indbyrdes sammenhængende, verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.

2. Når de pågældende sager verserer i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, ligeledes efter anmodning fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, har kompetence til at påkende de pågældende krav, og dens lovgivning tillader forening heraf.

3. Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.

Artikel 29

Såfremt kravene henhører under flere retters enekompetence, skal enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.

Artikel 30

Ved anvendelsen af denne afdeling anses en sag for anlagt ved en ret:

1) på det tidspunkt, hvor det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument indleveres til retten, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet forkyndt for sagsøgte, eller

2) hvis det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument skal forkyndes, før det indleveres til retten, på det tidspunkt, hvor dette dokument modtages af den myndighed, der er ansvarlig for forkyndelsen, forudsat at sagsøger ikke efterfølgende har undladt at træffe de foranstaltninger, der krævedes af ham, for at få dokumentet indleveret til retten.

Afdeling 10

Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler

Artikel 31

Der kan over for en medlemsstats retslige myndigheder anmodes om anvendelse af sådanne foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, som er fastsat i den pågældende medlemsstats lovgivning, selv om en ret i en anden medlemsstat i medfør af denne forordning er kompetent til at påkende sagens realitet.

▼B

KAPITEL III

ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE

Artikel 32

I denne forordning forstås ved »retsafgørelse« enhver afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat, uanset hvordan den betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder fastsættelse af sagsomkostninger, som foretages af en embedsmand ved retten.

Afdeling 1

Anerkendelse

Artikel 33

1. Retsafgørelser, der er truffet i en medlemsstat, anerkendes i de øvrige medlemsstater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig procedure.

2. Bestrides anerkendelsen, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter proceduren i afdeling 2 og 3 få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.

3. Gøres anerkendelsen gældende under en verserende sag ved en ret i en medlemsstat, og har anerkendelsen betydning for afgørelsen, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Artikel 34

En retsafgørelse kan ikke anerkendes:

1) såfremt en anerkendelse åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til

2) såfremt det indledende processkrift i sagen eller et tilsvarende dokument ikke er blevet forkyndt for den udeblevne sagsøgte i så god tid og på en sådan måde, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, medmindre sagsøgte har undladt at tage skridt til at anfægte retsafgørelsen, selv om han havde mulighed for at gøre det

3) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse truffet mellem de samme parter i den medlemsstat, som anmodningen rettes til

4) såfremt den er uforenelig med en retsafgørelse, der tidligere er truffet i en anden medlemsstat eller i et tredjeland mellem de samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne tidligere retsafgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

Artikel 35

1. En retsafgørelse kan endvidere ikke anerkendes, såfremt kompetencereglerne i kapitel II, afdeling 3, 4 og 6, er tilsidesat, eller der foreligger tilfælde, som omfattes af artikel 72.

2. Ved prøvelsen af de i stk. 1 nævnte kompetenceregler er den myndighed, som anmodningen rettes til, bundet af de faktiske omstændigheder, på hvilke retten i domsstaten har støttet sin kompetence.

3. Kompetencen for retterne i domsstaten kan ikke efterprøves, jf. dog stk. 1. Den i artikel 34, nr. 1, omhandlede efterprøvelse vedrørende grundlæggende retsprincipper kan ikke foretages i forhold til kompetencereglerne.

▼B

Artikel 36

Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 37

1. Gøres anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i en medlemsstat, gældende ved en ret i en anden medlemsstat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse.

2. Gøres anerkendelse af en retsafgørelse, der er truffet i Irland eller Det Forenede Kongerige, gældende ved en ret i en anden medlemsstat, kan denne udsætte sagen, såfremt fuldbyrdelsen er udsat i domsstaten ved iværksættelse af appel eller genoptagelse.

Afdeling 2

Fuldbyrdelse

Artikel 38

1. De i en medlemsstat trufne retsafgørelser, som er eksigible i den pågældende stat, kan fuldbyrdes i en anden medlemsstat, når de efter anmodning fra en berettiget part er blevet erklæret for eksigible i sidstnævnte stat.

2. I Det Forenede Kongerige kan sådanne retsafgørelser dog fuldbyrdes i England og Wales, Skotland eller Nordirland, når afgørelserne efter anmodning fra en berettiget part med henblik på fuldbyrdelse er blevet registreret i den pågældende del af Det Forenede Kongerige.

Artikel 39

1. Anmodningen fremsættes over for den ret eller kompetente myndighed, der er angivet i bilag II.

2. Den stedlige kompetence afgøres efter den parts bopæl, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, eller efter fuldbyrdelsesstedet.

Artikel 40

1. Fremgangsmåden ved fremsættelse af anmodningen afgøres efter lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

2. Den, der fremsætter anmodningen, skal vælge en processuel bopæl i retskredsen for den ret, som anmodningen er indgivet til. Såfremt lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, ikke har regler for et sådant valg af bopæl, skal den, der fremsætter anmodningen, udpege en procesfuldmægtig.

3. De dokumenter, der er nævnt i artikel 53, vedlægges anmodningen.

Artikel 41

En retsafgørelse erklæres for eksigibel, så snart de i artikel 53 omhandlede formaliteter er opfyldt, uden prøvelse efter artikel 34 og 35. Den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, kan ikke på dette tidspunkt af sagens behandling fremsætte bemærkninger.

▼B

Artikel 42

1. Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal straks og på den måde, der er foreskrevet i lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen er rettet til, meddeles den, som har fremsat anmodningen.

2. En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, forkyndes for den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, sammen med retsafgørelsen, hvis denne ikke allerede er blevet forkyndt for den pågældende.

Artikel 43

1. Den afgørelse, der træffes om anmodningen om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan appelleres af begge parter.

2. Appel indgives til den ret, der er angivet i bilag III.

3. Appellen behandles i overensstemmelse med reglerne for kontradiktorisk procedure.

4. Giver den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke møde for den ret, der behandler en appel rejst af den, der har fremsat anmodningen, finder artikel 26, stk. 2-4, anvendelse, selv om den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, ikke har bopæl på en medlemsstats område.

5. En afgørelse om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal appelleres inden en måned efter, at den er blevet forkyndt. Såfremt den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, har bopæl på en anden medlemsstats område end den, hvor retsafgørelsen er blevet erklæret for eksigibel, er fristen for appel to måneder og løber fra den dag, hvor afgørelsen om eksigibilitet er blevet forkyndt for den pågældende personligt eller på hans bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

Artikel 44

Den afgørelse, der træffes i appelsagen, kan kun anfægtes som angivet i bilag IV.

Artikel 45

1. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel 43 eller 44, kan kun afslå at erklære en retsafgørelse for eksigibel eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet af en af de i artikel 34 og 35 anførte grunde. Den træffer afgørelse så hurtigt som muligt.

2. Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 46

1. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel 43 eller 44, kan efter anmodning fra den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse, udsætte sagen, såfremt den udenlandske retsafgørelse i domsstaten er anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse, eller såfremt fristen herfor endnu ikke er udløbet; i sidstnævnte tilfælde kan retten fastsætte en frist for iværksættelse af appel eller genoptagelse.

2. Såfremt retsafgørelsen er truffet i Irland eller Det Forenede Kongerige, anses enhver form for appel eller genoptagelse i den pågældende domsstat for et ordinært retsmiddel ved anvendelsen af stk. 1.

▼B

3. Den pågældende ret kan endvidere gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles en sikkerhed, som fastsættes af retten.

Artikel 47

1. Når en retsafgørelse skal anerkendes efter denne forordning, er der intet til hinder for, at den, som har fremsat anmodningen, kan bringe foreløbige, herunder sikrende, retsmidler i anvendelse i overensstemmelse med lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen er rettet til, uden at der kræves en afgørelse om eksigibilitet efter artikel 41.

2. Den afgørelse, hvorved en retsafgørelse erklæres for eksigibel, giver hjemmel til at anvende sikrende retsmidler.

3. Så længe den i artikel 43, stk. 5, fastsatte frist for appel af afgørelsen om eksigibilitet ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appelsagen, er sikrende retsmidler det eneste mulige retsskridt over for aktiver, der tilhører den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse.

Artikel 48

1. Såfremt der ved den udenlandske retsafgørelse er taget stilling til flere krav, og ikke alle krav kan erklæres for eksigible, skal retten eller den kompetente myndighed erklære et eller flere af dem for eksigible.

2. Den, som fremsætter en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, kan anmode om kun at få dele af retsafgørelsen erklæret for eksigible.

Artikel 49

Udenlandske retsafgørelser, hvorved der fastsættes en tvangsbøde, er kun eksigible i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, såfremt bødens størrelse er endeligt fastsat af retterne i domsstaten.

Artikel 50

Har den, som fremsætter anmodningen, i domsstaten helt eller delvis haft fri proces eller været fritaget for gebyrer og omkostninger, skal den pågældende under den i denne afdeling fastlagte procedure have meddelt fri proces eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang efter lovgivningen i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

Artikel 51

Det kan ikke pålægges den part, som i en medlemsstat anmoder om fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden medlemsstat, at stille sikkerhed eller depositum af nogen art med den begrundelse, at han er udlænding eller ikke har bopæl eller opholdssted i det pågældende land.

Artikel 52

Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må i forbindelse med behandlingen af en anmodning om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, opkræves i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

▼B

Afdeling 3

Fælles bestemmelser

Artikel 53

1. Den part, der søger anerkendelse af en retsafgørelse eller anmoder om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal fremlægge en genpart af afgørelsen, der opfylder de nødvendige betingelser med hensyn til godtgørelse af dens ægthed.

2. Den part, der anmoder om, at en retsafgørelse erklæres for eksigibel, skal endvidere fremlægge den attest, der er omhandlet i artikel 54, jf. dog artikel 55.

Artikel 54

Retten eller den kompetente myndighed i domsstaten udsteder efter anmodning fra en berettiget part en attest, der udfærdiges på formularen i bilag V.

Artikel 55

1. Såfremt den i artikel 54 omhandlede attest ikke fremlægges, kan retten eller den kompetente myndighed fastsætte en frist for dens tilvejebringelse eller anerkende et tilsvarende dokument eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage for kravet om en sådan fremlæggelse.

2. Såfremt retten eller den kompetente myndighed kræver det, skal der foretages en oversættelse af dokumenterne. Oversættelsen skal bekræftes af en person, der er bemyndiget hertil i en af medlemsstaterne.

Artikel 56

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af tilsvarende formalitet med hensyn til de i artikel 53 og artikel 55, stk. 2, nævnte dokumenter eller eventuelle procesfuldmagter.

KAPITEL IV

OFFICIELT BEKRÆFTEDE DOKUMENTER OG RETSFORLIG

Artikel 57

1. Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible i en medlemsstat, skal efter anmodning erklæres for eksigible i en anden medlemsstat i overensstemmelse med den i artikel 38 og følgende fastsatte procedure. Den ret, der behandler en appel i medfør af artikel 43 eller 44, kan kun afslå at erklære et officielt bekræftet dokument for eksigibelt eller ophæve en afgørelse om eksigibilitet, såfremt en fuldbyrdelse af det officielt bekræftede dokument åbenbart vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, som anmodningen rettes til.

2. Som officielt bekræftede dokumenter efter stk. 1 betragtes ligeledes aftaler om underholdspligt, som er indgået over for en administrativ myndighed, eller som er bekræftet af en sådan myndighed.

3. Det fremlagte dokument skal med hensyn til godtgørelse af dets ægthed opfylde de betingelser, der stilles i den medlemsstat, hvor dokumentet er udstedt.

▼B

4. Kapitel III, afdeling 3, finder tilsvarende anvendelse. Den kompetente myndighed i en medlemsstat, hvor et officielt bekræftet dokument er blevet udstedt, udsteder efter anmodning fra en berettiget part en attest, der udfærdiges på formularen i bilag VI.

Artikel 58

Forlig, der er indgået for retten under en retssag, og som er eksigible i den medlemsstat, hvor de er indgået, kan fuldbyrdes i den medlemsstat, som anmodningen rettes til, på samme betingelser som officielt bekræftede dokumenter. Retten eller den kompetente myndighed i en medlemsstat, hvor et retsforlig er blevet indgået, udsteder efter anmodning fra en berettiget part en attest, der udfærdiges på formularen i bilag V.

KAPITEL V

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 59

1. Ved afgørelsen af, om en part har bopæl på den medlemsstats område, hvor sagen er anlagt, skal retten anvende denne stats interne lovgivning.

2. Har en part ikke bopæl på den medlemsstats område, hvor sagen er anlagt, skal retten ved afgørelsen af, om parten har bopæl på en anden medlemsstats område, anvende denne anden medlemsstats lovgivning.

Artikel 60

1. Selskaber og andre juridiske personer har ved anvendelsen af denne forordning bopæl det sted, hvor de har:

a) deres vedtægtsmæssige hjemsted, eller

b) deres hovedkontor, eller

c) deres hovedvirksomhed.

2. For Det Forenede Kongeriges og Irlands vedkommende forstås ved »vedtægtsmæssigt hjemsted«*»registered office«* eller, hvis et sådant ikke findes nogen steder, *»place of incorporation«* eller, hvis et sådant ikke findes nogen steder, det sted, i henhold til hvis lovgivning sammenslutningen er oprettet.

3. Ved afgørelsen af, om en *trust* har bopæl på den medlemsstats område, hvor sagen er anlagt, skal retten anvende de internationalprivatretlige regler, som gælder for den.

Artikel 61

Med forbehold af mere gunstige nationale bestemmelser kan personer, der har bopæl på en medlemsstats område, og mod hvem der indledes retsforfølgning for en uagtsom lovovertrædelse, ved retter kompetente i straffesager i en anden medlemsstat, hvor de pågældende ikke er statsborgere, selv når de ikke personligt giver møde, til at varetage deres forsvar vælge personer, der er beføjede hertil. Den ret, der behandler sagen, kan dog bestemme, at den pågældende skal give møde personligt; har personligt fremmøde ikke fundet sted, kan de øvrige medlemsstater afslå at anerkende eller fuldbyrde den afgørelse, der er truffet med hensyn til et borgerligt krav, uden at den pågældende har haft mulighed for at varetage sine interesser under sagen.

▼B

Artikel 62

I Sverige omfatter udtrykket »ret« i forbindelse med hurtig retsforfølgning i sager om pengekrav (»betalningsföreläggande«) og visse andre krav (»handräckning«) også det svenske fogedvæsen (»kronofogdemyndighet«).

Artikel 63

1. En person, der har bopæl på Luxembourgs område, og som i medfør af artikel 5, nr. 1, sagsøges ved en ret i en anden medlemsstat, kan gøre indsigelse mod den pågældende rets kompetence, når det endelige sted for levering af varen eller tjenesteydelsen er beliggende i Luxembourg.

2. Når det endelige sted for levering af varen eller tjenesteydelsen er beliggende i Luxembourg, jf. stk. 1, skal enhver aftale om værneting for at være gyldig være indgået skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse som fastsat i artikel 23, stk. 1, litra a).

3. Denne artikel finder ikke anvendelse på aftaler om finansielle tjenesteydelser.

4. Denne artikel finder anvendelse i seks år regnet fra denne forordnings ikrafttræden.

Artikel 64

1. I tvister mellem en skibsfører og et besætningsmedlem på et søgående skib, der er indregistreret i Grækenland eller Portugal, om hyre eller andre forhyringsvilkår, skal retterne i en medlemsstat undersøge, om den diplomatiske eller konsulære repræsentant, som skibet henhører under, er blevet underrettet om tvisten. De kan påkende sagen, så snart denne repræsentant er blevet underrettet.

2. Denne artikel finder anvendelse i seks år regnet fra denne forordnings ikrafttræden.

Artikel 65

▼A1

1. Den i artikel 6, nr. 2, og artikel 11 fastsatte kompetence for krav mod tredjemand kan ikke gøres gældende i Tyskland, Østrig og Ungarn. Enhver, der har bopæl på en anden medlemsstats område, kan sagsøges:

a) ved retterne i Tyskland i henhold til civilproceslovens §§ 68, 72, 73 og 74 (Zivilprozessordnung) vedrørende procesunderretning

b) ved retterne i Østrig i henhold til civilproceslovens § 21 (Zivilprozessordnung) vedrørende procesunderretning

c) ved retterne i Ungarn i henhold til civilproceslovens artikel 58-60 (Polgári perrendtartás) vedrørende procesunderretning.

2. De retsafgørelser, der træffes i andre medlemsstater i medfør af artikel 6, nr. 2, og artikel 11, anerkendes og fuldbyrdes i Tyskland, Østrig og Ungarn i overensstemmelse med kapitel III. De retsvirkninger, som retsafgørelser truffet i disse medlemsstater har over for tredjemand i henhold til de i stk. 1 nævnte bestemmelser, anerkendes ligeledes i de andre medlemsstater.

▼B

KAPITEL VI

OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 66

1. Denne forordning finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt efter forordningens ikrafttræden.

2. I forbindelse med retssager, der er anlagt i domsstaten før denne forordnings ikrafttræden, skal retsafgørelser, som er truffet efter forordningens ikrafttræden, dog anerkendes og fuldbyrdes i overensstemmelse med kapitel III:

a) såfremt retssagen i domsstaten er anlagt efter Bruxelles-konventionens eller Lugano-konventionens ikrafttræden i både domsstaten og den medlemsstat, som anmodningen er rettet til

b) i alle andre tilfælde, såfremt de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i kapitel II eller i en konvention, der, da sagen blev anlagt, var gældende mellem domsstaten og den medlemsstat, som anmodningen er rettet til.

KAPITEL VII

FORHOLDET TIL ANDRE INSTRUMENTER

Artikel 67

Denne forordning udelukker ikke anvendelsen af bestemmelser, som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, og som er indeholdt i fællesskabsretsakter eller i de harmoniserede nationale lovgivninger til gennemførelse af disse retsakter.

Artikel 68

1. I forholdet mellem medlemsstaterne træder denne forordning i stedet for Bruxelles-konventionen, dog ikke for så vidt angår de af medlemsstaternes territorier, som er omfattet af Bruxelles-konventionens geografiske anvendelsesområde, og som ikke er omfattet af denne forordning i medfør af traktatens artikel 299.

2. I den udstrækning denne forordning i forholdet mellem medlemsstaterne træder i stedet for Bruxelles-konventionen, skal henvisninger til Bruxelles-konventionen forstås som henvisninger til denne forordning.

Artikel 69

I forholdet mellem medlemsstaterne træder denne forordning i stedet for nedennævnte konventioner og nedennævnte traktat, jf. dog artikel 66, stk. 2, og artikel 70:

— konventionen mellem Belgien og Frankrig om retternes kompetence samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Paris den 8. juli 1899

— konventionen mellem Belgien og Nederlandene om retternes stedlige kompetence, om konkurs samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bruxelles den 28. marts 1925

▼B

— konventionen mellem Frankrig og Italien om fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 3. juni 1930

▼C1

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Frankrig om gensidig fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, med dertil hørende protokol, undertegnet i Paris den 18. januar 1934

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Belgien om gensidig fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, med dertil hørende protokol, undertegnet i Bruxelles den 2. maj 1934

▼B

— konventionen mellem Tyskland og Italien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 9. marts 1936

— konventionen mellem Belgien og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende underholdsforpligtelser, undertegnet i Wien den 25. oktober 1957

— konventionen mellem Tyskland og Belgien om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse i civile og kommercielle sager af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bonn den 30. juni 1958

— konventionen mellem Nederlandene og Italien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 17. april 1959

— konventionen mellem Tyskland og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 6. juni 1959

— konventionen mellem Belgien og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 16. juni 1959

▼C1

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Forbundsrepublikken Tyskland om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, undertegnet i Bonn den 14. juli 1960

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 14. juli 1961, og protokollen om ændring af denne konvention, undertegnet i London den 6. marts 1970

▼B

— konventionen mellem Grækenland og Tyskland om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Athen den 4. november 1961

— konventionen mellem Belgien og Italien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og andre eksigible dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 6. april 1962

— konventionen mellem Nederlandene og Tyskland om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og andre eksigible dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Haag den 30. august 1962

— konventionen mellem Nederlandene og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede doku-

▼B

menter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Haag den 6. februar 1963

▼C1

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Italien om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 7. februar 1964, med ændringsprotokol, undertegnet i Rom den 14. juli 1970

▼B

— konventionen mellem Frankrig og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 15. juli 1966

▼C1

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Nederlandene om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af domme i civile sager, undertegnet i Haag den 17. november 1967

▼B

— konventionen mellem Spanien og Frankrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og voldgiftskendelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Paris den 28. maj 1969

— konventionen mellem Luxembourg og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Luxembourg den 29. juli 1971

— konventionen mellem Italien og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, samt af retsforlig og notarialiter bekræftede dokumenter, undertegnet i Rom den 16. november 1971

— konventionen mellem Spanien og Italien om retshjælp og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Madrid den 22. maj 1973

— konventionen mellem Finland, Island, Norge, Sverige og Danmark om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om privatretlige krav, undertegnet i København den 11. oktober 1977

— konventionen mellem Østrig og Sverige om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile sager, undertegnet i Stockholm den 16. september 1982

— konventionen mellem Spanien og Tyskland om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og eksigible officielt bekræftede dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Bonn den 14. november 1983

— konventionen mellem Østrig og Spanien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og eksigible officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 17. februar 1984

— konventionen mellem Finland og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i borgerlige sager, undertegnet i Wien den 17. november 1986

— traktaten mellem Belgien, Nederlandene og Luxembourg om retternes kompetence, om konkurs samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bruxelles den 24. november 1961, for så vidt den er i kraft,

▼A1

— konventionen mellem Den Tjekkoslovakiske Republik og Portugal om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, undertegnet i Lissabon den 23. november 1927 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik og Portugal

▼A1

— konventionen mellem Folkerepublikken Jugoslavien og Republikken Østrig om gensidigt samarbejde om civile og administrative anliggender, undertegnet i Wien den 16. december 1954

— konventionen mellem Den Polske Folkerepublik og Den Ungarske Folkerepublik om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Budapest den 6. marts 1959

— konventionen mellem Folkerepublikken Jugoslavien og Kongeriget Grækenland om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, undertegnet i Athen den 18. juni 1959

— konventionen mellem Den Polske Folkerepublik og Folkerepublikken Jugoslavien om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Warszawa den 6. februar 1960, og som nu gælder mellem Polen og Slovenien

— aftalen mellem Folkerepublikken Jugoslavien og Republikken Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser afsagt ved handelsvoldgift, undertegnet i Beograd den 18. marts 1960

— aftalen mellem Folkerepublikken Jugoslavien og Republikken Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende underholdsbidrag, undertegnet i Wien den 10. oktober 1961

— konventionen mellem Polen og Østrig om gensidige forbindelser på det civilretlige område og om dokumenter, undertegnet i Wien den 11. december 1963

— traktaten mellem Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiet og Den Socialistiske Folkerepublik Jugoslavien om gensidig retshjælp og afgørelser vedrørende retlige forhold i civilretlige, familieretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Beograd den 20. januar 1964 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik, Slovakiet og Slovenien

— konventionen mellem Polen og Frankrig om retternes kompetence, lovvalg og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det personretlige og det familieretlige område, indgået i Warszawa den 5. april 1967

— konventionen mellem Jugoslaviens og Frankrigs regeringer om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, undertegnet i Paris den 18. maj 1971

— konventionen mellem Den Socialistiske Folkerepublik Jugoslavien og Kongeriget Belgien om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende underholdsbidrag, undertegnet i Beograd den 12. december 1973

— konventionen mellem Ungarn og Grækenland om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Budapest den 8. oktober 1979

— konventionen mellem Polen og Grækenland om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Athen den 24. oktober 1979

— konventionen mellem Ungarn og Frankrig om gensidig retshjælp i civil- og familieretlige sager, om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser, om gensidig retshjælp i strafferetlige sager og om udlevering, undertegnet i Budapest den 31. juli 1980

— traktaten mellem Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiet og Den Hellenske Republik om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Athen den 22. oktober 1980 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik, Slovakiet og Grækenland

— konventionen mellem Republikken Cypern og Den Ungarske Folkerepublik om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Nicosia den 30. november 1981

▼A1

— traktaten mellem Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiet og Republikken Cypern om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Nicosia den 23. april 1982 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik, Slovakiet og Cypern

— aftalen mellem Republikken Cypern og Grækenland om retligt samarbejde i civilretlige, familieretlige, handelsretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Nicosia den 5. marts 1984

— traktaten mellem Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiets regering og Republikken Frankrigs regering om gensidig retshjælp og anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i civilretlige, familieretlige og handelsretlige sager, undertegnet i Paris den 10. maj 1984 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik, Slovakiet og Frankrig

— aftalen mellem Republikken Cypern og Den Socialistiske Føderative Republik Jugoslavien om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Nicosia den 19. september 1984 og fortsat i kraft mellem Cypern og Slovenien

— traktaten mellem Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiet og Den Italienske Republik om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Prag den 6. december 1985 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik, Slovakiet og Italien

— traktaten mellem Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiet og Kongeriget Spanien om gensidig retshjælp, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civilretlige sager, undertegnet i Madrid den 4. maj 1987 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik, Slovakiet og Spanien

— traktaten mellem Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiet og Den Polske Folkerepublik om gensidig retshjælp og afgørelser vedrørende retlige forhold i civilretlige, familieretlige, arbejdsretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Warszawa den 21. december 1987 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik, Slovakiet og Polen

— traktaten mellem Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiet og Den Ungarske Folkerepublik om gensidig retshjælp og afgørelser vedrørende retlige forhold i civilretlige, familieretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Bratislava den 28. marts 1989 og fortsat i kraft mellem Den Tjekkiske Republik, Slovakiet og Ungarn

— konventionen mellem Polen og Italien om gensidig retshjælp og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civilretlige område, undertegnet i Warszawa den 28. april 1989

— traktaten mellem Den Tjekkiske Republik og Den Slovakiske Republik om gensidig retshjælp mellem retsinstanser og om afgørelser vedrørende visse retlige forhold i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Prag den 29. oktober 1992

— aftalen mellem Republikken Letland, Republikken Estland og Republikken Litauen om gensidig retshjælp og retsforhold, undertegnet i Tallinn den 11. november 1992

— aftalen mellem Republikken Polen og Republikken Litauen om gensidig retshjælp og retlige forhold i civilretlige, arbejdsretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Warszawa den 26. januar 1993

— aftalen mellem Republikken Letland og Republikken Polen om gensidig retshjælp og retsforhold i civilretlige, familieretlige, arbejdsretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Riga den 23. februar 1994

— aftalen mellem Republikken Cypern og Republikken Polen om retligt samarbejde i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Nicosia den 14. november 1996, og

▼A1

— aftalen mellem Estland og Polen om gensidig retshjælp og retlige forhold i civilretlige, arbejdsretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Tallinn den 27. november 1998

▼M4

— konventionen mellem Bulgarien og Belgien om visse retlige anliggender, undertegnet i Sofia den 2. juli 1930

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Folkerepublikken Jugoslavien om gensidig retshjælp, undertegnet i Sofia den 23. marts 1956, og som fortsat gælder mellem Bulgarien og Slovenien

— traktaten mellem Folkerepublikken Rumænien og Folkerepublikken Ungarn om gensidig retshjælp i civilretlige, familieretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Bukarest den 7. oktober 1958

— traktaten mellem Folkerepublikken Rumænien og Republikken Tjekkoslovakiet om gensidig retshjælp i civilretlige, familieretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Prag den 25. oktober 1958, og som fortsat gælder mellem Rumænien og Slovakiet

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Folkerepublikken Rumænien om gensidig retshjælp i civilretlige, familieretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Sofia den 3. december 1958

— traktaten mellem Folkerepublikken Rumænien og Folkerepublikken Jugoslavien om gensidig retshjælp, undertegnet i Beograd den 18. oktober 1960, med dertil hørende protokol, og som fortsat gælder mellem Rumænien og Slovenien

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Folkerepublikken Polen om gensidig retshjælp og retlige forhold i civilretlige, familieretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Warszawa den 4. december 1961

— konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Republikken Østrig om gensidig retshjælp i civilretlige og familieretlige sager og om dokumenters gyldighed og forkyndelse, med dertil hørende protokol, undertegnet i Wien den 17. november 1965

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Folkerepublikken Ungarn om gensidig retshjælp i civilretlige, familieretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Sofia den 16. maj 1966

— konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Den Hellenske Republik om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, med dertil hørende protokol, undertegnet i Bukarest den 19. oktober 1972

— konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Den Italienske Republik om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Bukarest den 11. november 1972

— konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Den Franske Republik om gensidig retshjælp i civil- og handelsretlige sager, undertegnet i Paris den 5. november 1974

— konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Kongeriget Belgien om gensidig retshjælp i civil- og handelsretlige sager, undertegnet i Bukarest den 30. oktober 1975

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Den Hellenske Republik om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Athen den 10. april 1976

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Den Socialistiske Republik Tjekkoslovakiet om gensidig retshjælp og afgørelser vedrørende forhold i civilretlige, familieretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Sofia den 25. november 1976

— konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om gensidig rets-

▼M4

hjælp i civil- og handelsretlige sager, undertegnet i London den 15. juni 1978

— tillægsprotokollen til konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Kongeriget Belgien om gensidig retshjælp i civil- og handelsretlige sager, undertegnet i Bukarest den 30. oktober 1979

— konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Kongeriget Belgien om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende underholdsbidrag, undertegnet i Bukarest den 30. oktober 1979

— konventionen mellem Den Socialistiske Republik Rumænien og Kongeriget Belgien om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende skilsmisse, undertegnet i Bukarest den 6. november 1980

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Republikken Cypern om gensidig retshjælp i civilretlige og strafferetlige sager, undertegnet i Nicosia den 29. april 1983

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgariens regering og Den Franske Republiks regering om gensidig retshjælp i civilretlige sager, undertegnet i Sofia den 18. januar 1989

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Den Italienske Republik om gensidig retshjælp og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civilretlige sager, undertegnet i Rom den 18. maj 1990

— aftalen mellem Folkerepublikken Bulgarien og Kongeriget Spanien om gensidig retshjælp i civilretlige sager, undertegnet i Sofia den 23. maj 1993

— traktaten mellem Rumænien og Den Tjekkiske Republik om gensidig retshjælp i civilretlige sager, undertegnet i Bukarest den 11. juli 1994

— konventionen mellem Rumænien og Kongeriget Spanien om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, undertegnet i Bukarest den 17. november 1997

— konventionen mellem Rumænien og Kongeriget Spanien som supplement til Haagerkonventionen angående civilprocessen (Haag, den 1. marts 1954), undertegnet i Bukarest den 17. november 1997

— traktaten mellem Rumænien og Republikken Polen om gensidig retshjælp og retlige forhold i civilretlige sager, undertegnet i Bukarest den 15. maj 1999.

▼B

Artikel 70

1. De konventioner og den traktat, der er nævnt i artikel 69, bevarer deres gyldighed på de områder, hvor denne forordning ikke finder anvendelse.

2. De bevarer ligeledes deres gyldighed for så vidt angår retsafgørelser, der er truffet, og officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt før denne forordnings ikrafttræden.

Artikel 71

1. Denne forordning berører ikke konventioner, hvori medlemsstaterne er parter, og som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser.

2. Med henblik på at sikre en ensartet fortolkning anvendes stk. 1 på følgende måde:

▼B

a) denne forordning er ikke til hinder for, at en ret i en medlemsstat, der er part i en konvention vedrørende et særligt område, kan anse sig for kompetent i medfør af den pågældende konvention, også selv om sagsøgte har bopæl på en medlemsstats område, der ikke er part i den pågældende konvention. Den ret, ved hvilken sagen er anlagt, anvender under alle omstændigheder artikel 26

b) retsafgørelser, der i en medlemsstat er truffet af en ret, som har anset sig for kompetent i medfør af en konvention vedrørende et særligt område, anerkendes og fuldbyrdes i de øvrige medlemsstater i overensstemmelse med denne forordning.

Såfremt både domsstaten og den medlemsstat, som anmodningen rettes til, er parter i en konvention vedrørende et særligt område, som fastsætter betingelser for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, anvendes disse betingelser. Under alle omstændigheder kan de bestemmelser i denne forordning, der vedrører proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, finde anvendelse.

Artikel 72

Denne forordning berører ikke aftaler, hvorved medlemsstaterne før denne forordnings ikrafttræden i medfør af artikel 59 i Bruxelles-konventionen har forpligtet sig til ikke at anerkende retsafgørelser, navnlig retsafgørelser, som er truffet i en anden stat, der er kontraherende part i Bruxelles-konventionen, mod en sagsøgt, der har bopæl eller sædvanligt opholdssted på et tredjelands område, såfremt retsafgørelsen i et tilfælde omhandlet i artikel 4 i Bruxelles-konventionen kun har kunnet støttes på en af de kompetenceregler, der er anført i artikel 3, stk. 2, i Bruxelles-konventionen.

KAPITEL VIII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 73

Senest fem år efter denne forordnings ikrafttræden forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af forordningen. Rapporten ledsages om nødvendigt af forslag med henblik på tilpasning af forordningen.

Artikel 74

1. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen tekster, der indebærer ændring af listerne i bilag I-IV. Kommissionen ændrer de berørte bilag i overensstemmelse hermed.

2. Ajourføring eller tekniske ændringer af formularerne i bilag V og VI vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 75, stk. 2.

Artikel 75

1. Kommissionen bistås af et udvalg.

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF anvendelse.

3. Udvalget vedtager sin forretningsorden.

Artikel 76

Denne forordning træder i kraft den 1. marts 2002.

▼B

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

▼B

BILAG I

De nationale kompetenceregler, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, og artikel 4, stk. 2

De nationale kompetenceregler, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, og artikel 4, stk. 2, er:

— i Belgien: artikel 15 i borgerlig lovbog (*Code civil*/*Burgerlijk Wetboek*) og artikel 638 i retsplejeloven (*Code judiciaire*/*Gerechtelijk Wetboek*)

▼M4

— i Bulgarien: artikel 4, stk. 1, i loven om international privatret

▼A1

— i Den Tjekkiske Republik: artikel 86 i lov nr. 99/1963 Coll., den civile retsplejelov (*občanský soudní řád*) som ændret

▼B

— i Tyskland: § 23 i civilprocesloven (*Zivilprozessordnung*)

▼A1

— i Estland: artikel 139, stk. 2, i den civile retsplejelov (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*)

▼B

— i Grækenland: artikel 40 i civilprocesloven (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*)

— i Frankrig: artikel 14 og 15 i borgerlig lovbog (*Code civil*)

— i Irland: bestemmelserne om kompetence i medfør af en stævning forkyndt for den sagsøgte, der midlertidigt opholder sig i Irland

— i Italien: artikel 3 og 4 i lov nr. 218 af 31. maj 1995

▼A1

— i Cypern: afdeling 21, nr. 2, i domstolslov nr. 14 af 1960, som ændret

▼M3

— i Letland: Paragraf 27 og paragraf 28, stk. 3, 5, 6 og 9 i retsplejelovgivningen (*Civilprocesa likums*)

▼A1

— i Litauen: artikel 31 i den civile retsplejelov (*Civilinio proceso kodeksas*)

▼B

— i Luxembourg: artikel 14 og 15 i borgerlig lovbog (*Code civil*)

▼A1

— i Ungarn: artikel 57 i lovdekret nr. 13/1979 om international privatret (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*)

— i Malta: artikel 742 og 743 og 744 i loven om organisation og civil retspleje — kap. 12 (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili - Kap.12*) og artikel 549 i handelslovbogen — kap. 13 (*Kodiċi tal-kummerċ - Kap. 13*)

▼M1

———————

▼B

— i Østrig: § 99 i loven om retternes kompetence (*Jurisdiktionsnorm*)

▼A1

— i Polen: artikel 1103 og 1110 i den civile retsplejelov *(Kodeks postępowania cywilnego*)

▼B

— i Portugal: artikel 65 og 65A i civilprocesloven (*Código de Processo Civil*) og artikel 11 i procesloven om arbejdsforhold (*Código de Processo de Trabalho*)

▼M4

— i Rumænien: artikel 148-157 i lov nr. 105/1992 om internationale privatretlige forbindelser

▼M3

— i Slovenien: Artikel 48, stk. 2, i lov om international privatret og procedurer (*Zakon o medarodnem zasebnem pravu in postopku*) i forbindelse med artikel 47, stk. 2, i lov om privatretlige procedurer (*Zakon o pravdnem postopku*) og artikel 58, stk. 1, i lov om international privatret og procedurer (*Zakon o medarodnem zasebnem pravu in postopku*) i forbindelse med artikel

▼M3

57, stk. 1, og artikel 47, stk. 2, i lov om privatretlige procedurer (*Zakon o pravdnem postopku*)

— i Slovakiet: Artikel 37 til 37e i lov nr. 97/1963 om international privatret og procedureregler i forbindelse hermed

▼B

— i Finland: kapitel 10, § 1, stk. 1, andet, tredje og fjerde punktum, i retsplejeloven (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*)

— i Sverige: kapitel 10, § 3, stk. 1, første punktum, i retsplejeloven (*rättegångsbalken*)

— i Det Forenede Kongerige: bestemmelserne om kompetence i medfør af:

a) en stævning forkyndt for den sagsøgte, der midlertidigt opholder sig i Det Forenede Kongerige

b) sagsøgtes besiddelse af gods i Det Forenede Kongerige, eller

c) sagsøgers udlæg eller arrest i gods, der befinder sig i Det Forenede Kongerige.

▼B

BILAG II

De retter eller kompetente myndigheder, over for hvilke de i artikel 39 omhandlede anmodninger skal fremsættes, er:

— i Belgien, »*tribunal de première instance*«/»*rechtbank van eerste aanleg*«/»*erstinstanzliches Gericht*«

▼M4

— i Bulgarien,»*Софийски градски съд*«

▼A1

— i Den Tjekkiske Republik, »*okresní soud*« eller »*soudní exekutor*«

▼B

— ►M1 i Tyskland:

a) formanden for et »*Kammer des Landgerichts*«

b) en notar (»…«) i en procedure, der sigter mod at erklære et officielt bekræftet dokument eksigibelt ◄

▼A1

— i Estland, »*maakohus*« eller »*linnakohus*«

▼B

— i Grækenland, »*Μονομελές Πρωτοδικείο*«

— i Spanien, »*Juzgado de Primera Instancia*«

▼M3

— i Frankrig

a) »*greffier en chef du tribunal de grande instance*«

b) »*président de la chambre départementale des notaires*« ved anmodninger om håndhævelse af et autentisk notarialinstrument

▼B

— i Irland, »*High Court*«

— i Italien, »*corte d'appello*«

▼A1

— i Cypern, »*Επαρχιακό Δικαστήριο*« eller i forbindelse med en retsafgørelse om underholdspligt »Οικογενειακό Δικαστήριο«

— i Letland,»rajona (pilsētas) tiesa«

— i Litauen, »*Lietuvos apeliacinis teismas*«

▼B

— i Luxembourg, præsidenten for »*tribunal d'arrondissement*«

▼A1

— i Ungarn, »*megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság*«, og i Budapest »*Budai Központi Kerületi Bíróság*«

— i Malta, »*Prim Awla tal-Qorti Ċivili*« eller »*Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha*«, eller i forbindelse med en retsafgørelse om underholdspligt, »*Reġistratur tal-Qorti*« ved fremsendelse fra »*Ministru responsabbli għall-Ġustizzja*«

▼B

— ►M1 i Nederlandene, »*voorzieningenrechter van de rechtbank*« ◄

— i Østrig, »*Bezirksgericht*«

▼A1

— i Polen, »*Sąd Okręgowy*«

▼B

— i Portugal, »*Tribunal de Comarca*«

▼M4

— i Rumænien, »*Tribunal*«

▼M3

— i Slovenien,»*okrožno sodišče*«

— i Slovakiet,»*okresný súd*«

▼B

— i Finland, »*käräjäoikeus*/*tingsrätten*«

▼B

— i Sverige, »*Svea hovrätt*«

— i Det Forenede Kongerige:

a) i England og Wales, »*High Court of Justice*« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »*Magistrates' Court*« ved fremsendelse gennem »*Secretary of State*«

b) i Skotland, »*Court of Session*« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »*Sheriff Court*« ved fremsendelse gennem »*Secretary of State*«

c) i Nordirland, »*High Court of Justice*« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »*Magistrates' Court*« ved fremsendelse gennem »*Secretary of State*«

d) i Gibraltar, »*Supreme Court of Gibraltar*« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »*Magistrates' Court*« ved fremsendelse gennem »*Attorney General of Gibraltar*«.

▼B

BILAG III

De retter i medlemsstaterne, til hvilke der kan indgives appel efter artikel 43, stk. 2, er:

— i Belgien

a) »*tribunal de première instance*«/»*rechtbank van eerste aanleg*«/»*erstinstanzliches Gericht*«, hvis afgørelsen appelleres af den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse

b) »*cour d'appel*«/»*hof van beroep*«, hvis afgørelsen appelleres af den, der har fremsat anmodningen

▼M4

— i Bulgarien, *Апелативен съд — София*

▼A1

— i Den Tjekkiske Republik, »*okresní soud*«

▼B

— i Tyskland, »*Oberlandesgericht*«

▼A1

— i Estland, »*ringkonnakohus*«

▼B

— i Grækenland, »*Εφετείο*«

— i Spanien, »*Audiencia Provincial*«

▼M3

— i Frankrig

a) »*cour d'appel*« ved afgørelser om at imødekomme anmodningen

b) præsidenten for »*tribunal de grande instance*« ved afgørelser om at afvise anmodningen

▼B

— i Irland, »*High Court*«

— i Italien, »*corte d'appello*«

▼A1

— i Cypern, »*Επαρχιακό Δικαστήριο*« eller i forbindelse med en retsafgørelse om underholdspligt »*Οικογενειακό Δικαστήριο*«

— i Letland, »*Apgabaltiesa*«

▼M3

— i Litauen, »*Lietuvos apeliacinis teismas*«

▼B

— i Luxembourg, »*Cour supérieure de justice*« som appelinstans i civilretlige sager

▼A1

— i Ungarn, »*megyei bíróság*«; i Budapest, »*Fővárosi Bíróság*«

— i Malta, »*Qorti ta' l-Appell*« i overensstemmelse med den procedure for appeller, der fastlægges i Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili - Kap.12 eller i tilfælde af med en retsafgørelse om underholdspligt ved »*ċitazzjoni*« ved »*Prim Awla tal-Qorti ivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha'*«

▼B

— i Nederlandene,

a) »*arrondissementsrechtbank*«, hvis afgørelsen appelleres af den part, mod hvem der anmodes om fuldbyrdelse

b) »*gerechtshof*«, hvis afgørelsen appelleres af den, der har fremsat anmodningen

— i Østrig, »*Bezirksgericht*«

▼A1

— i Polen, »*Sąd Apelacyjny*«

▼B

— i Portugal, »*Tribunal de Relação*«

▼M4

— i Rumænien, *Curte de Apel*

▼M3

— i Slovenien, »*okrožno sodišče*«

— i Slovakiet, »*okresný súd*«

▼B

— i Finland, »*hovioikeus*«/»*hovrätt*«

— i Sverige, »*Svea hovrätt*«

— i Det Forenede Kongerige:

a) i England og Wales,

»*High Court of Justice*« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »*Magistrates' Court*«

b) i Skotland,

»*Court of Session*« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »*Sheriff Court*«

c) i Nordirland,

»*High Court of Justice*« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »*Magistrates' Court*«

d) i Gibraltar,

»*Supreme Court of Gibraltar*« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, »*Magistrates' Court*«.

▼B

BILAG IV

Afgørelser i appelsager kan i henhold til artikel 44 anfægtes:

— i Belgien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg og Nederlandene: ved kassationsappel

▼M4

— i Bulgarien, ved appel til *обжалване пред Върховния касационен съд*

▼A1

— i Den Tjekkiske Republik, »*endovolání*« og »*en žaloba pro zmatečnost*«

▼B

— i Tyskland: ved »*Rechtsbeschwerde*«

▼A1

— i Estland: ved »*kassatsioonkaebus*«

▼B

— i Irland, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål til »*Supreme Court*«

▼A1

— i Cypern: ved appel til højesteret

— i Letland: ved appel til »*Augstākā tiesa*«

▼M3

— i Litauen, en appel til »*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*«

▼A1

— i Ungarn: ved »*felülvizsgálati kérelem*«

— i Malta: ingen yderligere appel til en anden ret; i forbindelse med en retsafgørelse om underholdspligt, ved »*Qorti ta' l-Appell*« efter proceduren for appel i »*kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili — Kap. 12*«

▼B

— i Østrig: ved »*Revisionsrekurs*«

▼A1

— i Polen, ved en kassationsappel til »*Sąd Najwyższy*«

▼B

— i Portugal: ved appel vedrørende et retligt spørgsmål

▼M4

— i Rumænien, ved en *contestatie in anulare* eller en *revizuire*

▼M3

— i Slovenien, en appel til »*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*«

— i Slovakiet, »*dovolanie*«

▼B

— i Finland: ved appel til »*Korkein oikeus*/*Högsta domstolen*«

— i Sverige: ved appel til »*Högsta domstolen*«

— i Det Forenede Kongerige, ved én enkelt appel vedrørende et retligt spørgsmål.

▼B

BILAG V

Attest i henhold til forordningens artikel 54 og 58 vedrørende retsafgørelser og retsforlig

(Dansk, Danish, danois, danés, ...)

1. Domsstat
2. Ret eller kompetent myndighed, der har udstedt attesten
   - 2.1. Navn
   - 2.2. Adresse
   - 2.3. Tlf./fax/e-post
3. Ret, der har truffet retsafgørelsen/for hvilken retsforliget er indgået (*)
   - 3.1. Rettens art
   - 3.2. Rettens hjemsted
4. Retsafgørelsen/retsforliget (*)
   - 4.1. Dato
   - 4.2. Journalnummer
   - 4.3. Retsafgørelsens/retsforligets (*) parter
     - 4.3.1. Sagsøger(e)s navn(e)
     - 4.3.2. Sagsøgtes navn(e)
     - 4.3.3. Eventuelle andre parters navn(e)
   - 4.4. Dato for forkyndelse af det indledende processkrift i sagen, såfremt retsafgørelsen blev truffet over for en udebleven sagsøgt
   - 4.5. Domskonklusionen/retsforliget (*) er vedlagt denne attest
5. Navn på parter, som har haft fri proces

Retsafgørelsen/retsforliget (*) er eksigibel(t) i domsstaten (forordningens artikel 38 og 58) over for:

Navn:

Udfærdiget i ....., den .....

Underskrift og/eller stempel .....

(*) Det ikke relevante overstreges.

▼B

BILAG VI

Attest i henhold til forordningens artikel 57, stk. 4, vedrørende officielt bekræftede dokumenter

(Dansk, Danish, danois, danés, ...)

1. Udstedelsesstat
2. Kompetent myndighed, der har udstedt attesten
   - 2.1. Navn
   - 2.2. Adresse
   - 2.3. Tlf./fax/e-post
3. Myndighed, der har bekræftet dokumentet
   - 3.1. Myndighed, der har været involveret i udstedelsen af det officielt bekræftede dokument (hvis relevant)
     - 3.1.1. Myndighedens navn og betegnelse
     - 3.1.2. Myndighedens hjemsted
   - 3.2. Myndighed, der har registreret det officielt bekræftede dokument (hvis relevant)
     - 3.2.1. Myndighedens art
     - 3.2.2. Myndighedens hjemsted
4. Det officielt bekræftede dokument
   - 4.1. Beskrivelse af dokumentet
   - 4.2. Dato
     - 4.2.1. For dokumentets udstedelse
     - 4.2.2. For dokumentets registrering (hvis anden dato)
   - 4.3. Journalnummer
   - 4.4. Dokumentets parter
     - 4.4.1. Kreditors navn
     - 4.4.2. Debitors navn
5. Den eksigible forpligtelse fremgår af den ekstraktudskrift, som er vedlagt denne attest

Det officielt bekræftede dokument er eksigibelt over for debitor i udstedelsesstaten (forordningens artikel 57, stk. 1)

Udfærdiget i ....., den .....

Underskrift og/eller stempel .....